

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,
Explanatio Catechismi Catholici**

Macherentinus, Johannes

Colon., 1612

De Novissimis Generatim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39397

nes, odia; sed etiam ex qua radice, an ex auaritia, vel potius ex inani gloria, aut Inuidia illa admiseris, manifestes. Hęc enim ita se inuicem augent, vt (verbi gratia) auaritia in illa prorumpens ostendatur mortalis: & illa ex auaritia aut Inuidia facta, nouam contrahant malitiam.

Tertio, quod ad studia vitę pertinet, in præceptis quid agendum, & à quo abstinendum sit, habes: in peccatis verò istis, quid in teipso expugnaturus sis, & quid te ad illa transgrediendum trahat.

DE NOVISSIMIS GENERATIM.

*Ad quid confert nouissimorum
memoria?*

*De nouis-
simis Co-
sterus. lib.
3.*

AD omnia peccata declinanda, virtutesque complectēdas, nihil tantam adfert vim & momentum, atque rerum nouissimarum consideratio: quę cum ad vniuersos homines pertineant, & magnitudine sua atque atrocitate metum vehementem incutiant, mollire solent duritiam animorum nostrorum, & petulantiam refrænare, idoneosque nos efficere ad audiendam, capeffendamque veritatem. Sed & mala omnia atque incommoda

moda vitę huius assidua horum commemo-
ratione æquiori animo feruntur.

*Mortem ceteraq; hominis nouissima mul-
tine metuunt?*

Sunt nonnulli, qui ita securi omni flagi-
tiorum generi se dedunt, atque si neque sup-
plicia post hanc vitam vlla improbis consti-
tuta crederent, neque Deum esse, qui iuste
sit iudicaturus. Vix enim fieri potest, vt in
sceleribus viuat securius homo Ethnicus,
qui nihil vnquam audiuit de rebus futuris,
quam homines plerique Christiani, qui di-
cunt se credere pœnas acerbissimas ac sem-
piternas peccatis propositas. Alij in rebus
humanis prudētes, toti in terrenas curas ef-
fusi, prudentiam suam ad futura non exten-
dunt, senes non aliter quam iuuenes, & vo-
luptatibus vacant, & pecunijs colligendis,
honoribusque augendis student. Vix est de-
nique in omni ordine, sexu, & ætate, qui
mortis futurorumque nouissimorum suo-
rum metu tangatur, nobilis, ignobilis, eru-
ditus, indoctus, senex, iuuenis, Ecclesiasti-
cus, secularis. Nulli itaque vel pauci metu-
unt mortem, & quæ ipsam sequuntur.

*Ignorant forte pleriq; mortem ipsam imminere, &
terribilissima horrendaq; post mor-
tem instare.*

Ignorarent? Nemò sanè Christianorū est,

Aa 5 qui

qui hæc non firmissima fide credat. Sed vel nullam, vel exiguam horum considerationem adhibet. Si quis enim attentè frequenterque secum expendat, quid tandem post vitam istam consequatur, facilè intelliget, quam verè sit à Sapiente dictum: *Memorare nouissima tua, & in aeternum non peccabis.*

Ecle. 7.

Et primò quidem, salubri mortis timore commouebitur.

Secundò, omni cum diligentia modosac vias excogitabit, mala illa cuad edì, quæ mortem sequuntur.

Tertiò, cum intelligat ad hanc rem plurimum valere Ecclesiæ Sacramenta, conabitur conscientiam quidem primò per confessionem purgare, deinde sacratissimo Christi corpore frequenter se reficere, & aduersus impetus Dæmonis communire.

Quartò, hac nouissimorum cogitatione commotus, & Sacramentis adiutus, paulatim clarè perspiciet, quanta sit in mundo vanitas, quanta malitia, quanta pericula. Itaqu; vilescet mundus, & quicquid à mundo proficiscitur, & omnem suam operam in eo ponet, vt nihil habeat cum mundo commune.

Quintò, debellabit praua animi desideria, & malas inclinationes conabitur studiosa virtutum contrariarum exercitatione delere.

Sextò,

Sextò, domui suæ, rebusque prospiciet, omniaque probè constituet, ne quid felicem ex hac vita discessum impediatur.

Septimò, occupabit mentem cœlestium rerum cogitatione, & eò usque progredietur, ut cum B. Paulo cupiat dissolui, & esse cum *Philip. 1.* Christo.

Tum solidum firmumque gaudium in eo nascetur, nec mortis memoria conturbabitur; sed spe cœlestis gloriæ erigetur, & mirificè consolabitur, iuxta Christi admonitionem: *His fieri incipientibus, suspicite, & leuate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra.* At verò qui huic mundo dant operam, neque cogitationem mortis admittunt, neque ad verba, quæ de morte habentur, attendunt: plerique etiam rident, & si forte cogitant, id faciunt tanquam de re aliqua ad se non pertinente, more eorum, qui illa, quæ nunquam futura sunt, speculantur.

At mortis memoria commoueri etiam seculo huic deditos videmus.

Commouentur quidem nonnunquam morte sociorum, & exhorrescunt, sed exiguo tempore: sicut cum sus iugulatur, grunnunt aliquantisper alij, qui audiunt porci, & cibum præ metu deserunt, sed mortua ea, metu & grunnitu omni posito, ad pabulum reuertuntur.

Doctis

*Docti, prudentes, ac senes decrepiti nunquid
sibi prouident?*

Vt ut vulgus se habeat, id certè est non parua admiratione dignum, viros probos, prudentes, veritatis studiosos, & de rebus minoris momenti vsque adeò sollicitos, atque in damnis exiguis præcauendis sedulos, ipsos etiam senes atq; decrepitos, cum sciant illa quæ nobis post mortem euentura sunt, tanti esse ponderis, vt inde salus æterna dependeat; tam certa, vt fide teneantur; tam propinqua, vt hoc ipso die accidere possint: ex animo suo posse eorū cogitationem deponere. Si enim non minus euenire potest, vt ante diem crastinum, ex hac vita abreptus æternas pœnas apud inferos perferam, quã vt cras iacturam centum aureorum faciam: **Cur, bone IESV, in vtroque deuitando, par saltem studium & industriam non adhibeo? cur pro aureis illis tantoperè sudo? pro sempiternis ab anima mea cruciatibus demouendis nihil cogito?**

Quæ sunt deploranda illius cecitatis cause?

*Quibus ar-
tibus à cõ-
sideratione
nouissimo-
rum demõ-
stratur.*

Prima eaquæ præcipua, à qua ferè cæteræ omnes emanant, dæmonis insignis & callida tentatio, cui nihil magis curæ est, quam ne homines memorentur nouissima sua, quibus, quod sensibus ducantur, res præsentès perpetuò offert & inculcat: & res futuras

tan-

tanquã longiffimè politas, & alterius conditionis atque naturæ, aut tanquam nunquam euenturas obiter repræfentat.

Secundò, accedit naturalis amor viuendi, & dulcedo vitæ præfentis, quæ fic mentis noftræ fascinat oculos, vt (quod in rebus maximè charis accidit) homo fibi perfuadere nequeat, hanc vitam amitti poffe: & licet fateatur amittendam aliquando, multos tamen fibi polliceatur annos, quos veluti eminus propiciens, longiffimo interuallo videtur fibi à morte difiunctus. Siquidem futurum tempus & præfens arbitramur longum, fed illud quod iam præterijt, breue: neque aduertit mifer fragilisque homo, magnam ætatis fuæ partem effluxiffe, eamque quæ fortè breuior reftat, non minore cum celeritate præterituram.

Addit tertio dæmon commendationem diuinæ mifericordiæ, quæ præftò est omnibus inuocantibus fe, in ipfo quoque extremo vitæ momento: Latronem quippe etiam tunc veniam impetraffe: pacem hominibus effe promiffam bonæ voluntatis, bonam voluntatem & dolorem de peccatis facile comparari. Item, Deum ad miferendum effe propenfiozem, quam ad pœnas infligendas: cœlum feciffe, fanguinemq; profudiffe, non pro brutis animalibus, fed pro hominibus. Itaque fecurè poffe iuueniles annos

Lucæ. 23.

Lucæ. 2.

annos traduci, vitæque mutationem in senilem ætatem reijci; ad quam ætatem ubi ventum est, eadem prorsus ratione suadet, in extremam infirmitatem extrahendam penitentiam.

Quarta est metus continuæ tristitiæ, vel melancholiæ, quis enim tali cogitatione occupatus vnquam lætus esse posset? At mortis meditatio nõ accelerat mortem, quæ suum cursum properando tenebit, quidquid tandem mente agites, instar nauis, quæ progreditur, siue dormias, siue vigiles. Hoc tamen inter mortem improvifam & præmeditatam inter est, quod illa hominem nihil cogitantem opprimat, atque in miserias inextricabiles deijciat: ista verò hominem, præparat ad moriendum, minusque lædat. Sicut igitur fur, qui ad supplicium ducitur, si cogitando de imminente periculo, posset rationes inire effugiendi crucem, vtiliter profectò de isto suo periculo meditaretur: Ita prudentissimè faciunt illi, qui secum frequentissimè mortem commentantur, per quam rem hoc assequuntur, vt mors non sit ipsis interitus, sed vitæ ianua. Melancholiam & tristitiam parit quidem omnibus hæc mortis cogitatio, qui peccatis sunt inquinati: sed illis solis perpetuam, qui mundi vanitatibus & delitijs inhærere statuunt: quippe quibus mors ista temporalis, est principium mor-

mortis æternæ. Illis verò qui iam vitijs & voluptatibus nuncium remiserunt, seseque totos ad virtutem contulerunt, affert gaudium & suauitatem incredibilem cogitatio mortis, per quam vident ianuam aditumque sibi patefactum iri ad bona immortalia, quorum consequendorum cupiditate mirabiliter exarserunt.

Quinta causa est, infidelitas aut hæresis, quam non pauci idè assumunt, ne stimulis conscientia, metuque mortis commoueantur. Cum enim videant se flagitiosè viuere, intelligantque ex præscripto doctrinae Catholicæ sibi, nisi peccata deserant, defleant, confiteantur, æterna supplicia subeunda; nolint tamen acerbum poenitentia remedium sumere, & vitam piè instituere, hoc incunt consilium compescendæ conscientia, vt sibi persuadeant falsam esse doctrinam Ecclesie; Deum neque dolorem super commissis sceleribus, neque bona opera exigere, quippe cuius misericordia sit tanta, vt sola fide, firmaque suorum fiducia sit contentus. Faciunt huiusmodi homines similiter atque illi viatores, qui tametsi norint tenuè sibi esse viaticum, securè tamen & splendidè epulantur, quod confidunt, hospitem pro ipsorum arbitrato, quæ absumpta fuerint, æstimaturum: sed illis, quod valdè fallatur, temeritas non benè cedit. Pari modo,
non

Similitudo

non malè tantùm, sed pessimè succedit illis, cum ad tribunal Christi sistuntur, qui impercrutabilem Dei iustitiam ex suo capite, & prauis desiderijs perpenderunt: sicut enim tantam nobis Deus in mundi huius, quem sine labore ex nihilo fecit, creatione exhibuit potentiam, vt ad eam capiendam nec mentes quidem Angelorum, ne dum hominum sufficiant: similemque sapientiam in eius gubernatione: & charitatem inexplicabilem in humani generis liberatione declarauit: simili modo adeò seuerè de nobis, nostrisque actionibus, verbis, cogitationibus post mortem est iudicaturus, vt infinita se iustitia præditum esse omnes palam sint cognituri.

Vita emendationem in senilem aetatem, vel extremam infirmitatem differenti quid considerandum?

Primò, plerumque iuuenes mori multò ante senium, mortemque in omnè aetatem suam exercere imperium.

Secundò, nò rarò vel subitò mortem opprimere non cogitantem, vel sanos repente morbo corripì, vsuque linguæ & rationis destitui.

Tertiò, contritionem, verumque de peccatis dolorem, esse singulare Dei donum, quod iustè negatur illis, qui dum integra essent valetudine, illud oblatum recusarunt:

Iusto-

Iustoque Dei iudicio talis est plerumque in morte homo , qualis in vita, vt qui totam in peccatis traduxit, cum eisdem de vita de- cedat.

Quartò, plura esse sub vitæ finem atque in senectute impedimenta veræ pœnitentiæ & confessionis , quam in recta valetudine, aut iuuentute, vt sunt naturæ debilitas, con- traria consuetudo, grauiores demonum im- pugnationes, qui eò alacrius, constantius & vehementius hominem adoriuntur, quò se- pius victores abierunt, & quò propinquius finem certaminis adesse conspiciunt. Cum igitur sanus corpore animoque firmus, non rarò victus fuerit, an non multò facilius vin- cetur æger? & qui multorum annorum con- suetudine, quæ verè naturæ vim obtinet, vix potuit caput in cœlum tollere, quo pacto id faciet morbo fractus & præpeditus? qui per omnem vitam manus dedit diabolo, sem- perque abhorruit à peccatorum suorum cõ- sideratione, studioque virtutum, quomodo is corporis & animi vigore consumpto , vi- ctoriam reportabit? aut animum ad verum dolorem, & synceram peccatorum confes- sionem applicabit? sicut enim virium debi- litate nequit mouere corpus, ita multò mi- nus conuertet animum ad rem vsque adeò difficilem atque insuetam : Et si fortè confi- teatur, id potius metu gehennæ , quam do-

lore ex diuinę maiestatis offensione conce-
to, faciet: more furum, qui non tam se fur-
tos esse, quam ob furtum laqueo sibi vitam
finiendam lamentantur.

Luc. 23.

Vnius latronis exemplum inculcatur:
sed vnicus ille legitur in fine vitę obtinisse
veniam, & quidem non sine constanti fide,
quam palam profitebatur, & in grauissimis
crucis & ossium confractionis tormentis,
quibus antea vitę crimina expiabat; fa-
tius multò fuerit per omnem vitam colere
pœnitentiam, singularumque ætatum pec-
cata, ijs ipsis ætatibus abolere.

DE MORTE

Quid est Mors?

Mors est vitę huius mortalis perpetua
priuatio, & eorum omnium, quę in
hanc caducam vitam conueniunt. Itaq; ho-
mo mortuus priuatur anima, non intelligit,
non videt, non audit, non fruitur vllius sen-
sus oblectamentis, deserit omnia, paren-
tes, amicos, bona fortunę, diuitias, honorę,
& quicquid denique hanc mortalem vitam
comitatur; & ita deserit, vt in æternum ad il-
la non sit reuersurus.

Qualis est mors?

Si cum in vita manemus, non sine mo-
lestia à charis parentibus, atque amicis, bre-
ui